

ÖNREFLEXIÓS ESZKÖZÖK **az INV modellhez**

A különböző INV eszközök használatáról.....	2
1. A „Kapcsolódás” szakaszában az alábbi, egyszerű „Én... vagyok” önértékelő játék hasznosnak bizonyulhat:	3
2. Egy másik önreflexiós eszköz (az AIPD fejlesztése).....	4
3. Carl Rogers 10 pontja	7
4. További önismereti feladatok.....	8
5. Térkép a résztvevőkről.....	9

A különböző INV eszközök használatáról

Az INV projekt számos olyan eszközt kínál, melyeket ajánlott tanfolyamhoz használni.

Az eszközök használatát a tanfolyam során tréner javasolja a résztvevőknek, és lépésről lépésre adja meg a megfelelő instrukciókat.

Az alábbi táblázatban az INV eszközök összefoglalása található.

SZAKASZOK	ALSZAKASZOK	KRITIKUS PONTOK	ESZKÖZÖK A SEGÍTŐ SZAKEMBEREKNEK
Kapcsolódás	Bemutatkozás, üdvözlés Meghívás	A másik megismerése és a szakember önismeretének fejlettsége; Hogyan vegyük észre, hogyan ismerjük fel az értelmi fogyatékos ember érzelmeit a kapcsolatba lépés első pillanatától kezdve; A diagnózison túli megismerés; Hogyan hallgassuk meg, hogyan figyeljük meg támogatottunkat.	Önreflexiós eszközök (1. pont) + Carl Rogers 10 pontja Önreflexiós regiszter (Pedagógiai Modell) Műszaknapló (Pedagógiai Modell)
Gondoskodás, felelősségvállalás	Bizalom Intimitás	Felelősségvállalás megtörténte, értelmezése Hogyan vegyük rá az értelmi fogyatékos embert, hogy szembe akarjon nézni saját szükségleteivel, legyenek igényei? Bizalmas kapcsolat létrehozása Rutin és rítus közti különbség megértése.	Önreflexiós eszközök (4. pont) "Milyen típusú segítő...?" (AIPD eszköze) Carl Rogers 10 pontja Önreflexiós regiszterek Műszaknapló

Kísérés	Fejlesztő-támogató szerződés és projekt Az eredmények ellenőrzése	Hogyan váljon a szakember kísérvé; Mikor kell közbelépni és mikor nem?	“Milyen típusú segítő...?” (AIPD eszköze) Önreflexiós eszközök (4. pont) Carl Rogers 10 pontja Önreflexiós regiszter Műszaknapló
Fejlődés és szociális integráció	A személyes kapcsolati rendszer felépítése és megerősítése Partnerség	Az személyközpontú fejlesztő-támogató projekt közös kidolgozása; A hálózatba való integrálódás folyamatának felgyorsítása; Az értelmi fogyatékos ember felnőtt voltának elfogadása.	Önreflexiós eszközök (4. pont) Carl Rogers 10 pontja Az érintettek térképe Önreflexiós regiszter Műszaknapló

1. A „Kapcsolódás” szakaszában az alábbi, egyszerű „Én... vagyok” önértékelő játék hasznosnak bizonyulhat:

Idézzen fel a szakmai tapasztalatai közül egy-egy olyat, amikor:

Meggyőző / csábító volt:.....

Összejátszó volt:.....

Nyílt / egyenes volt:.....

Mit gondol, jelenleg - az eddigi tapasztalatok fényében - a viselkedése általában /_/ meggyőző vagy /_/ összejátszó, vagy mindig /_/ egyenes?

Szükség esetén legyenek a definíciók megadva:

- Meggyőzés: a segítő megpróbál a másik félre személyes vonzerejével hatni
- Összejátszás: a segítő elnézi a másik fél helytelen/neveletlen viselkedését, csak azért, hogy elfogadtassa magát

2. Egy másik önreflexiós eszköz (az AIPD saját fejlesztése)

ÖN MILYEN TÍPUSÚ SEGÍTŐ?!

Labrador, Juhászkutya vagy Véreb?”

Minden segítővel előfordul néha, hogy az attitűdök kialakításakor beleesik a nem igazán liberális attitűdök csapdájába.

Megpróbáltunk összegyűjteni és azonosítani néhány olyan mindennapi gesztust, amelyek elősegítik, vagy éppen akadályozzák a sérült emberek önállóságát. Abban a reményben állítottuk össze ezt a játékot, hogy az ön-elemzés mellett segíthet új ötleteket meríteni a mindennapi helyzetek megoldásához, melyeket aztán kollégáikkal is megoszthatnak.

Tudjuk, hogy minden személy, akivel foglalkozunk értékes, és sok nehézség függhet az egyéni sajátosságoktól, de azt is tudjuk, hogy bizonyos mértékű önállóságot mindenkinek lehet biztosítani.

A játék egyéni, nem gyűjtjük össze az eredményeket, de szeretnénk tudni, hogy a segítőik számára hasznos volt-e. Minden kérdésnél csak egy válasz lehetséges! A végén összesítse pontszámait a táblázat segítségével. Legyen őszinte magával!

1. *Ebben az évben, hány alkalommal történt meg, hogy kézen fogva vezetett az ügyfelek közül valakit?*
 - a) soha
 - b) 1-3 alkalommal
 - c) több mint 3 alkalommal
2. *Ha vásárolni mennek az ügyfelekkel...*
 - a) Csak a legsúlyosabban sérültekkel megy be az áruházba
 - b) Legalább egyszer mindegyikükkel bemegy, hogy megnézzze, hogyan boldogulnak
 - c) Sose megy be velük
 - d) Mindig bemegy velük, de bizonyos távolságból kíséri őket
3. *Mit tenne, ha valamelyik ügyfél pénz nélkül érkezne, és együtt mennének el valami uzsonnát venni?*
 - a) Adna neki kölcsönt a pénzszekrényből
 - b) Elintézi, hogy „most az egyszer” valaki más fizessen helyette
 - c) Hagyná, hogy az ügyfél nézze a többieket, miközben neki nem jut semmi

4. *Mit tesz, ha valamelyik ügyfél nem szeretne a többiekkel tartani (például visszautasít egy közös programot)?*
- a) Megkéri, hogy tegyen az illető valamilyen más, alternatív javaslatot
 - b) Megrovásban részesíti, és arra kéri, tisztelje jobban a szabályokat
 - c) Otthagyjá, és elmegy a többiekkel
 - d) Valamilyen jutalmat, ajándékot ajánl fel neki, azért cserébe, ha eljön
5. *Ha a közös ebédeléskor valamelyik ügyfél nem akar ebédelni, mert nem szereti azt az ételt, általában*
- a) Azt javasolja neki, hogy azért kóstolja meg, és ha továbbra sem kéri, akkor nem kell
 - b) Megtudakolja a szülőktől, hogy melyek az ügyfelek kedvenc ételei és eleve azokat készíti el
 - c) Készít neki valami mást
6. *Ha valamelyik ügyfél verekszik egy másikkal, általában Ön*
- a) közbelép, és arra kéri őket, hogy maradjanak nyugton
 - b) magukra hagyja őket, hogy oldják meg maguk
 - c) vár, és csak később lép közbe, hogy segítsen megoldani, ha szükséges
7. *Ha valaki az úton goromba stílusban beszél az ügyfelekről (vagy az ügyfelekhez) az utcán vagy egy áruházban*
- a) Rendre utasítja az illetőt, és arra kéri, hogy legyen udvariasabb
 - b) Megvigasztalja az érintett ügyfelet
 - c) Igyekszik az eseménynek minél kisebb jelentőséget tulajdonítani
8. *Ha egy ügyfél nagyon félénk, visszahúzódó, akkor ön (például egy útvonal megtétele során) inkább*
- a) engedi, hogy a többiek vezessék, irányítsák őt
 - b) arra kéri, hogy próbálja meg önnel együtt irányítani, vezetni a csoportot
 - c) megvárja, hogy a félénk ügyfél kezdeményezzen
 - d) győzködi, hogy álljon a csoport élére
9. *A délután folyamán...*
- a) ugyanazt az ügyfelet kéri meg, hogy vezesse el a csoportot egyik helyről a másikra
 - b) felváltva állítja a csoport élére az ügyfeleket az út folyamán
 - c) megkérdezi az ügyfelet, hogy ki szeretné „vezetni” a csoportot

A táblázat alapján összesítse a pontjait!

Kérdés	a válasz	b válasz	c válasz	d válasz
1.	3	2	1	-
2.	2	2	3	1
3.	2	1	3	-
4.	1	2	3	1
5.	3	1	1	-
6.	1	2	3	-
7.	1	2	3	-
8.	1	2	1	3
9.	3	2	1	-

Eredmények:

- 1-12: LABRADOR
- 13 - 20: JUHÁSZKUTYA
- 21- 27: VÉREB

PROFILOK

A „Labrador”

Ez a legbékésebb, legjátékosabb vizslafajta a világon. Kitűnő munkaerő, nem gondolkodik semmin, egyszerűen csak jól érzi magát. Manapság erre a kutyafajtára sokkal inkább társként tekintenek, mintsem egy egyszerű vizslafajtára. Nagyon gyerekbarát.

A „Juhászkutya”

A Maremma juhászkutya uralkodói, nagytermetű, szervezte erős, megjelenése robusztus. A kutyának, amely nyájakat terel, kétségtelenül erősnek és nagylelkűnek kell lennie, de ugyanakkor rugalmasnak és energetikusnak is. Követi és vezeti a nyáját, engedi, hogy felfedezzék a terepet, és vigyáz azokra, akik lemaradnak.

A „Véreb”

Meglehetősen robusztus fajta, egyszerre törékeny és ellenálló. Nagyon kifinomult a szimata. Szenvedélyes vadász, képes kiszagolni és követni egy illatot, ugatása egyszerre dallamos és hangzatos, temperamentuma pedig egyszerre élénk és nyugodt. Szerethető kutya, soha nem félelmetes vagy agresszív.

3. Carl Rogers 10 pontja

Most egy olyan gyakorlatot javasolunk, amelynek célja az önismeret megkönnyítése, a tudatosság fokozása az ügyfelekkel való munka során. A feladat a Carl Rogers által feltett kérdések alapos átgondolása, hiszen a kérdésekre adott őszinte válaszok segítenek feltérképezni a fejlesztendő területeket. Hasznos lenne ezt a gyakorlatot egy hosszabb időszak alatt többször is megismételni.

1°	Tudok-e úgy létezni, hogy a másik személy érezze, bízhat bennem, építhet rám, a szavak legmélyebb értelmében?
2°	Tudom-e félreérthetetlenül közölni a másikkal, hogy én magam valójában ki vagyok és milyen vagyok?
3°	Megengedhetem-e magamnak, hogy pozitívan érezzek a másik iránt, hogy szimpátiát, gondoskodást, szeretetet, érdeklődést mutassak iránta?
4°	Elég erős-e az egyéniségem, hogy a másik személytől függetlenítsem magam?
5°	Eléggé biztonságban érzem-e magam, hogy ne zavarjon a másik személy önállósága?
6°	Megengedhetem-e magamnak, hogy azonosuljak a másik személy érzésvilágával, értelmezéseivel, hogy olyan szemmel nézzem a világot, ahogy azt ő teszi?
7°	Elfogadó lehetek-e a másik minden olyan arculatával, amit megmutat nekem?
8°	Képes vagyok-e a szükséges érzékenységgel cselekedni a segítő kapcsolatban, ahhoz, hogy viselkedésemet ne veszélyforrásként érzékelje a másik személy?
9°	Meg tudom-e szabadítani a klienst a külső értékelés veszélyétől?
10°	Képes vagyok-e elfogadni, hogy a másik ember személyisége most is fejlődik, vagy valamilyen módon köt a múlt? (Ha a találkozás során úgy foglalkozom vele, mint egy éretlen gyerekekkel, egy tudatlan diákkal, egy neurotikus személyiséggel, vagy egy pszichopátával, akkor ezek a koncepcióim korlátozzák a másik fél kapcsolatban betöltött szerepét.)

4. TOVÁBBI ÖNISMERETI FELADATOK

4.1 AZ ÉN KOMPETENCIÁM (SEGÍTŐKÉNT)

	IGAZ	HAMIS	
Hajlamos vagyok alkalmatlannak tartan magam			
Magabiztos vagyok			
Mindig olyan célokat tűzök ki, amelyeket el is tudok érni			
Túl kemény vagyok magammal szemben			
Kerülöm a munkámra vonatkozó negatív visszajelzéseket			

Reflexiók

4.2 AZ ÉN ERŐM

	IGAZ	HAMIS	
Az én munkám sokkal hatékonyabb, mint a többieké			
Hajlamos vagyok arra buzdítani másokat, hogy azt tegyék, ami szerintem a legjobb			
Mérges leszek, ha mások nem teszik azt, amit javasoltam			
Senki sem befolyásolhatja, hogy én hogyan lássam a dolgokat			
Hagyom, hogy a kollégák saját belátásuk szerint tegyenek, nem erőltetem rájuk a véleményemet			

Reflexiók

4.3 AZ INTIMITÁS SZINTJE

	IGAZ	HAMIS	
Hajlamos vagyok több érzelmet kimutatni, mint amennyit szeretnék			
Rosszul érzem magam, ha valaki rájönne, hogy nem szeretek valakit azok közül, akikkel dolgozom			
Minden tőlem telhetőt megteszek, hogy ne bosszantsam a kollégáimat			
Minden tőlem telhetőt megteszek, hogy ne bosszantsam az ügyfeleket			
Igyekszem bizonyos távolságot fenntartani magam és az ügyfelek között			
Nehezen tudom felhívni a kollégáim figyelmét a problémákra			
Elkedvetlenít, ha a kollégáim nem fejezi ki elismerésüket a munkám iránt			
Örömmel tölt el, hogyha azok, akikkel dolgozom, beszélnek azokról a jó dolgokról, amiket együtt csinálunk			

Reflexiók

5. Térkép a résztvevőkről

Résztvevőknek számítanak azok, akik érdeklődnek a projekt, a program, a társaság iránt...

- **Elsődleges résztvevők** azok a személyek, akik: közvetlenül részesülnek a szolgáltatásból (vagy akiket családi kapcsolat, érzelmi kötelék fűz a szolgáltatást igénybevevőkhöz) / vagy hatással van rájuk az adott esemény, tevékenység és annak eredmények

- ✿ **Másodlagos résztvevők** azok az egyének vagy csoportok, akik nem közvetlenül részesülnek a szolgáltatásból, de érdeklődnek iránta. Gyakran nyújtanak támogatást az elsődleges résztvevők számára.

Az alábbi eszközök segítenek feltérképezni a résztvevőket – hasznos a személynek és/vagy a szolgáltatásnak – és megtervezni a „szociális” hálót.

5.1 Címlista

Elsődleges résztvevők	Másodlagos résztvevők

5.2 Együtműködési szint (helyezze az egyes résztvevőket az adott szolgáltatástól/személytől megfelelő közelségre vagy távolságra)

